

Reducerea riscurilor cauzate de expunerea profesională la zgomot

În fiecare zi, milioane de lucrători din Europa sunt expuși la zgomot la locul lor de muncă precum și la toate riscurile pe care acesta le generează. Cu ocazia Săptămânii Europene pentru Securitate și Sănătate în Muncă 2005, Agenția a realizat un raport asupra modului în care directiva europeană și standardele complementare asigură abordarea tuturor riscurilor cauzate de expunerea la zgomot în vederea reducerii costurilor umane, sociale și economice ale accidentelor de muncă și îmbolnăvirilor profesionale.

Politica Europeană cu privire la zgomotul în muncă

„Directiva cadru” (1) și alte directive referitoare la locul de muncă, cum sunt cele privind zgomotul (2), EIP (3) și lucrătoarele gravide (4), asigură o structură corespunzătoare pentru tratarea tuturor riscurilor (nu numai a riscului de pierdere a auzului) generate de expunerea la zgomot. Directiva cadru stabilește principiile generale de prevenire, iar directivele specifice, dintre care directiva din anul 2003 referitoare la zgomot este cea mai semnificativă, oferă mai multe detalii.

Principiile generale de prevenire

- Evitarea riscurilor
- Evaluarea riscurilor care nu pot fi evitate
- Combaterea riscurilor la sursă
- Adaptarea muncii la individ
- Adaptarea la progresul tehnic
- Înlocuirea pericolelor cu non-pericole sau cu pericole mai mici
- Dezvoltarea unei politici coerente de prevenire pe ansamblu
- Acordarea de prioritate măsurilor de protecție colectivă față de măsurile de protecție individuală
- Informarea corespunzătoare a lucrătorilor

Angajatorii trebuie să controleze riscurile la sursă prin eliminarea sau reducerea la minim a riscurilor generate de zgomot, luând în considerare progresul tehnic și măsurile de prevenire disponibile. Atunci când sunt disponibile măsuri mai bune de eliminare sau control al riscului (de ex. reducerea zgomotului la sursă) nu trebuie să se apeleze la echipamente individuale de protecție auditivă, cum sunt antifoanele. Directiva din anul 2003 referitoare la zgomot identifică factorii care trebuie luați în considerare pentru controlul riscurilor generate de zgomot:

- Metode de lucru care necesită o expunere mai redusă la zgomot;
- Alegerea echipamentului tehnic care generează cât mai puțin zgomot;
- Proiectarea și amenajarea locurilor de muncă și a posturilor de lucru;
- Informarea, educarea și instruirea lucrătorilor;
- Reducerea zgomotului prin măsuri tehnice;
- Programe de întreținere pentru echipamentul tehnic, locul de muncă și sistemele acestuia;
- Reducerea zgomotului printr-o mai bună organizare a muncii;
- Limitarea duratei și intensității expunerii la zgomot prin planificarea activităților.

Studiu de caz: reducerea zgomotului produs de o presă pneumatică

S-au constatat emisii de zgomot de intensitate ridicată atât la evacuarea aerului comprimat de la echipamentul sistemului de acționare al unei prese pneumatice cât și la impactul pistonului metalic al servomotorului de acționare pe dispozitivul portscule. Prin fixarea unui atenuator de zgomot și dirijarea curentului de aer printr-un strat de polietilenă poroasă s-a redus emisia de zgomot produsă la evacuarea aerului comprimat, iar zgomotul de impact a fost redus prin utilizarea, între suprafețele metalice, a unui strat amortizor cu grosimea de 8 mm, confecționat din elastomer poliuretanic. Rezultatul introducerii acestor măsuri a fost reducerea globală a nivelului de zgomot cu 9 dB, fără a afecta semnificativ eficiența de lucru a presei (5).

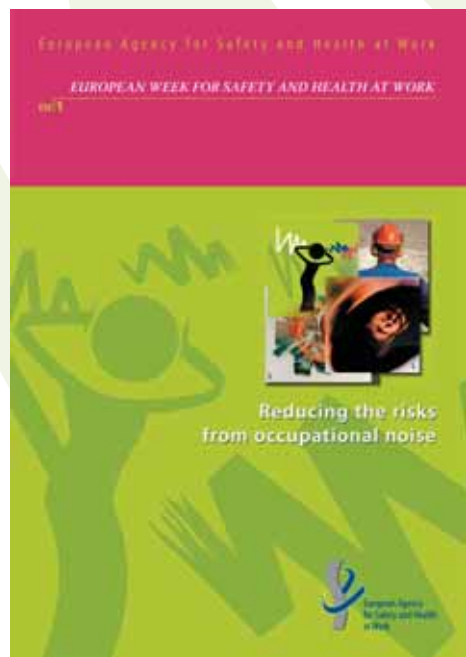
(1) Directiva Consiliului 89/391/EEC din 12 iunie 1989 privind introducerea măsurilor de încurajare a îmbunătățirilor în domeniul securității și sănătății lucrătorilor la locul de muncă.

(2) Directiva 2003/10/EC a Parlamentului European și a Consiliului din 6 februarie privind cerințele minime de securitate și sănătate referitoare la expunerea lucrătorilor la riscurile generate de agenții fizici (zgomot). Această directivă înlocuiește directiva referitoare la zgomot din 1986.

(3) Directiva Consiliului 89/656/EEC din 30 noiembrie 1989 privind cerințele minime de securitate și sănătate la utilizarea de către lucrători a echipamentului individual de protecție la locul de muncă.

(4) Directiva Consiliului 92/85/EEC din 19 octombrie 1992 privind introducerea măsurilor de încurajare a îmbunătățirilor în domeniul securității și sănătății la locul de muncă a lucrătoarelor gravide și a lucrătoarelor care au născut de curând sau care alăptează.

(5) Studiu de caz al Executivului pentru Securitate și Sănătate „Soluții acustice” (<http://www.hse.gov.uk/noise/soundsolutions/index.htm>).

Cerințele prevăzute de Directivele referitoare la locul de muncă nu sunt singurele care asigură protejarea sănătății lucrătorilor. Cerințele prevăzute de directiva referitoare la mașini (6) și de directiva referitoare la echipamentele utilizate în exterior (7), prin care se solicită fabricanților furnizarea de informații referitoare la zgomotul produs de mașini, iar în unele cazuri sunt indicate limite admisibile, contribuie, de asemenea, la reducerea riscului de expunere a lucrătorilor.

Aceste directive subliniază importanța deosebită a măsurilor de prevenire luate din faza de proiectare pentru reducerea zgomotului la locul de muncă. „Mașinile trebuie să fie astfel proiectate și construite încât riscurile rezultate din emisiile de zgomot aerian să fie reduse la nivelul minim posibil, ținând cont de progresul tehnic și de disponibilitatea mijloacelor de reducere a zgomotului, în special la sursă”(8).

Standardele au un rol important în prevenirea expunerii profesionale la zgomot. Directiva din 2003 referitoare la zgomot face trimitere la ISO 1999:1990 pentru evaluarea expunerii lucrătorilor și multe standarde elaborate de comitetele tehnice ale Comitetului European pentru Standardizare (CEN) conțin prevederi referitoare la zgomot în scopul susținerii cerințelor esențiale de securitate și sănătate cu privire la zgomot din directiva referitoare la mașini.

Zgomotul în sectorul de divertisment

În scopul elaborării măsurilor pentru implementarea directivei din 2003 referitoare la zgomot în sectoarele de muzică și divertisment, Statele Membre au dreptul să folosească o perioadă suplimentară de tranziție de doi ani pentru a respecta prevederile directivei. Aplicarea directivei în aceste sectoare constituie o provocare, determinată de faptul că însuși scopul muncii este de a crea sunete, iar măsurile clasice de protecție împotriva zgomotului nu sunt aplicabile. Totuși, nu există nici o îndoială că mulți lucrători din aceste sectoare sunt expuși, în cursul programului zilnic de lucru, la niveluri de presiune acustică dăunătoare auzului.

În mod evident, nu există o soluție care să evite expunerea temporară la sunete ridicate și care să garanteze, în același timp, o expresie artistică maximă posibilă. O soluție practică poate fi găsită numai prin combinarea mai multor tipuri de măsuri. Raportul Agenției conține studii de caz referitoare la acest sector, care indică diferite abordări pentru protejarea auzului.

(6) Directiva 98/37/EC a Parlamentului European și a Consiliului din 22 iunie 1998 privind alinierea legislației din Statele Membre referitoare la mașini

(7) Directiva 2000/14/EC a Parlamentului European și a Consiliului din 8 mai 2000 privind alinierea legislației din Statele Membre referitoare la emisiile de zgomot în mediu generată de echipamente utilizate în exterior

(8) Directiva referitoare la mașini, cerințe esențiale de securitate și sănătate, Anexa 1, Punctul 1.5.8.

Reducerea riscurilor cauzate de expunerea profesională la zgomot

Raportul complet este disponibil în limba engleză pe pagina web a Agenției (<http://osha.eu.int/publications/reports/>) și poate fi descărcat în mod gratuit. Legislația națională poate impune cerințe mai severe față de directive, deci este necesară verificarea prevederilor din legislația națională. Este posibil ca unele directive relevante să nu fie menționate în lista de mai jos.

Directive relevante

- ☑ Directiva Consiliului 89/391/EEC din 12 iunie 1989 privind introducerea măsurilor de încurajare a îmbunătățirilor în domeniul securității și sănătății lucrătorilor la locul de muncă
- ☑ Directiva Consiliului 89/656/EEC din 30 noiembrie 1989 privind cerințele minime de securitate și sănătate la utilizarea de către lucrători a echipamentului individual de protecție la locul de muncă
- ☑ Directiva Consiliului 89/686/EEC din 21 decembrie 1989 privind alinierea legislației din Statele Membre referitoare la echipamentul individual de protecție
- ☑ Directiva Consiliului 92/85/EEC din 19 octombrie 1992 privind introducerea măsurilor de încurajare a îmbunătățirilor în domeniul securității și sănătății la locul de muncă a lucrătoarelor gravide și a lucrătoarelor care au născut de curând sau care alăptează
- ☑ Directiva Consiliului 94/33/EC din 22 iunie 1994 privind protecția tinerilor la locul de muncă
- ☑ Directiva 98/37/EC a Parlamentului European și a Consiliului din 22 iunie 1998 privind alinierea legislației din Statele Membre referitoare la mașini
- ☑ Directiva 2000/14/EC a Parlamentului European și a Consiliului din 8 mai 2000 privind alinierea legislației din Statele Membre referitoare la emisiile de zgomot în mediu generată de echipamente utilizate în exterior
- ☑ Directiva 2003/10/EC a Parlamentului European și a Consiliului din 6 februarie privind cerințele minime de securitate și sănătate referitoare la expunerea lucrătorilor la riscurile generate de agenții fizici (zgomot), care înlocuiește Directiva Consiliului 86/188/EEC din 12 mai 1986 privind protecția lucrătorilor față de riscurile generate de expunerea la zgomot la locul de muncă.

Informații suplimentare

Această fișă informativă face parte din campania Săptămâna Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă 2005. Mai multe fișe informative și informații suplimentare privind zgomotul sunt disponibile la adresa: <http://ew2005osha.eu.int>. Legislația UE din domeniul securității și sănătății în muncă poate fi consultată on-line la adresa: <http://europa.eu.int/eur-lex/>

Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă

Gran Via, 33, E-48009 Bilbao, Spania
Tel: (34-94) 479 43 60, Fax: (34-94) 479 43 83
E-mail: information@osha.eu.int

